

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

1. An maior vsus rationis requiratur ad contrahenda sponsalia, quam ad peccatum mortale? Ex p. tr. 4. r. 272. aliÀs 273. ib.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. CXX.

An Concionatores predicantes, in peccato mortali peccant mortaliter, etiam si peccatum sit occultum?
Et quid, si publicum sit peccatum?
Idem quod dictum est de Concionatore dicendum est de Lectore Sacrae Theologiae, & Sacrae Scripturae? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 196. alias 197.

Quoad hoc §. 1. Afirmatiuam sententiam docent D. Thom. in tom. 7. tr. 4. Ref. 18. & cursim in a. Paludanus in 4. dist. 19. quest. 2. art. 2. num. 2. ad 4. cursum eius. Caietan. in 2. 2. quest. 187. art. 3. Nauar. in manuali, cap. 21. num. 141. Angelus verb. predictor, num. 7. & alij, afferentes esse peccatum mortale praedicare in peccato mortali, non solum publico, sed etiam occulto, non habita prius contritione.

2. Sed tu contrariam sententiam tene cum Soto in 4. dist. 2. quest. 5. art. 6. Suarez in 3. part. 10. 3. dist. 16.

Yell. 3. Valent. tom. 4. dist. 3. quest. 5. punct. 3. Cabra de Sacram. quest. 64. art. 6. d. p. 1. §. 7. num. 67. Dicendum est igitur, non esse peccatum mortale praedicare in peccato mortali occulto, sed tantum in peccato mortali publico; quia actus praedicandi ex sua natura, neque est consecratus, ut auctor sacramentorum, cum gratiam ex opere operato non conferat, ut conferre Sacramento; neque est consecratus ex aliqua institutione Ecclesie, neque ordinis deputatus iure diuino, vel posito humano, cum & Prophetae in lege veteri praedicantibus & in novo Testamento multi nondum facis Ordinibus initiatis praedicare soleant. Ergo, &c.

3. Idem quod dictum est de Concionatore etiam de Lectore sacre Theologie, & facta Scripta (& in hoc differt a Concionatore) si sit in peccato publico, dummodo absit scandalum, quicquid in contrarium assertor D. Thom. & Palud. obi. Syllvest. verb. correlio, quest. 16. Angelus verb. cor. num. 4. & verb. prædicare, num. 7. sed nostram sententiam docent Cabrita, & Suarez loco citant, & alijs.

TRACTATVS SEXTVS

De Sacramento Matrimonij.

RESOLVTIO PRIMA.

An maior usus rationis requiratur ad contrahenda sponsalia, quam ad peccatum mortale? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 127. alias 273.

Sup. hoc infra in Ref. 5. Sed hic.

S. I. **A**FFIRMATIVE responderet Bonacina de matr. quest. 1. punct. 4. n. 4. & alij penes ipsum; quia ad peccatum mortale sufficit consensus, & aduentitia mali presentis; ad sponsalia iverò requiritur cognitione futurorum.

2. Sed ego contrariam sententiam teno cum Basilio Pontio de matrim. lib. 4. cap. 1. vbi sic assertit. Ea deliberatio, siue ea libertas cum ea consideratione necessaria est ad contractum matrimonij, & ad sponsalia, quæ necessaria est ad peccatum mortale. Ita ille, & ante illum Sanchez tom. 1. lib. 1. dist. 16. num. 16. Et ratio est, quia si ea futurorum prouidentia, quam postulat Bonacina, & alij, desideraretur in contrahendis sponsalibus, incaute à iure prescriptum esset tempus septem annorum, ut incautus sponsalia, quod decernitur in 1. sponsalib. 2. ff. de sponsalib. & in c. literis, c. accessit, c. ad dissoluendum, de desp. impub. Deinde si ei vius rationis, qui in septennio communiter adest, sufficit obligandum pro voto sollemnis Ordinis sacri, & pro voto Religionis, quæ est obligatio status perpetui. Ergo maiori ratione sufficit ad contrahenda sponsalia. Vide Fernandez in exam. Theol. mor. part. 3. c. 17. §. 1. n. 6. Coninch de Sacram. dist. 21. dub. 5. num. 49. & alios.

RESOL. II.

An sit peccatum mortale contrahere sponsalia ante

septennium completum? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 127. 4. alias 275.

S. I. **D**iximus in superiori resolutione validum quando ante septennium expeditum contra hi sponsalia. Nunc videtur est au contrahere. licite. Affirmant Sylvius in 3. part. 9. 43. art. Rebello. lius part. 2. lib. 4. quest. 5. n. 4. Bonacina de matr. quest. 1. punct. 4. num. 6. Henriquez lib. 11. cap. 11. n. 11. & alij, & ratio defunctorum ex precepto potio in cap. 2. de desp. impuberum, vbi sic habetur. Districtus inhibemus, ne aliqui, quoniam verque, vel alter ad extarem Canonibus determinatae non peruererint, coniungantur, nisi forte aliqua regimissima causa necessitate interuenient, vixit pro bono pacis talis coniunctio collectorit.

2. Sed contrariam sententiam tenendum esse potio, & quod prius patet nullum esse peccatum, nam vt assertor Pontius de matrim. lib. 12. cap. 5. n. 2. si malitia supplet atatem, illa sponsalia valent, si non supplet, nihil agunt, neque iniuriam inferunt alicui sacramento; ergo nullo modo peccant. Et hoc ultimum probat etiam neque parents peccare, quia cum sponsalia non sunt Sacramentum, nec Sacramento, nec alicui alteri efficiunt iniuria, clam ex illis sponsalibus non oriatur obligatio, saltem respetu illius, qui doli capax non est, nec aliquid illicitum permititur. Ergo, &c. Et ita hanc sententiam docet Coninch de Sacram. dist. 21. dub. 5. tract. 1. num. 53. Villalobos in summa tom. 1. tract. 11. dist. 4. num. 7. Filiuci tom. 1. tract. 10. part. 1. cap. 2. n. 15. Sanchez tom. 1. lib. ... dist. 17. num. 4. Gutiérrez de matrim. cap. 2. num. 14. & nouissime Barboza in coll. tom. 2. lib. 4. tit. 2. cap. 2. num. 4. qui omnes respondent ad ca. 2. Nicolai Pontificis de desp. impuberum. Sed mihi magis placet responsio nova, quam adducit Pontius vbi supra, qui intelligit textum de coniunctione, hoc est, habitatione in eadem domo. Vel dicendum est ante Clementem III. validum est matrimonio